

کافر

کافر یا همان فاعل کفر به معنی فردی است که ایمان ندارد. به کافران، اهل کفر و اهل تکفیر نیز گفته میشود؛ جمع کافر، کافران، کافرین، کُفَّار و کَفَره است.

فهرست مندرجات

- ۱ - تعریف کافر
- ۱.۱ - تعریف کافر از منظر اشاعره
- ۱.۲ - تعریف کافر از منظر کرامیه
- ۱.۳ - تعریف کافر از منظر خوارج
- ۱.۴ - تعریف کافر از منظر معتزله
- ۱.۵ - تعریف کافر از منظر شیعیان
- ۲ - اقسام کافران
- ۳ - احکام کافر
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

تعریف کافر

تعریف «کافر» بسته به تعریفی است که برای «کفر» پیش می‌کشند و آن نیز بر تعریف **ایمان** مبتنی است. فرقه‌های مسلمان، تعاریف متعددی برای ایمان مطرح ساخته‌اند و از این رو، تعریف کافر نیز گوناگون گشته است.

← تعریف کافر از منظر اشاعره

اشاعره که **ایمان** را عبارت از **باور** به همه ضروریات دین دانسته‌اند، کسی را کافر می‌خوانند که ضروری دین را انکار کند.

← تعریف کافر از منظر کرامیه

کرامیه، که برای **ایمان**، تنها **شهادتین** را کافی می‌دانند، کسی را **کافر** می‌شمارند که شهادتین را نپذیرد.

← تعریف کافر از منظر خوارج

خوارج، عمل را نیز جزو **ایمان** می‌انگارند و از این رو، کسی را که به **گناه کبیره** آلوده است، کافر می‌شمارند.

← تعریف کافر از منظر معتزله

معتزله چنین کسی را نه کافر می‌دانند و نه **مؤمن**؛ بلکه او را در جایی میان کافر و **ایمان** می‌نشانند و نام این جا را «**منزله بین‌المنزلتین**» می‌گذارند. شیعیان نظریه‌ای دیگر دارند. آنان معتقدند اگر مؤمنی خویش را به گناه کبیره بیالاید، از ایمان نمی‌افتد؛ بلکه او مؤمن فاسق است.

← تعریف کافر از منظر شیعیان

برخی شیعیان، ایمان را دارای سه رکن دانسته‌اند: **باور قلبی**، اقرار زبانی و عمل. بنابراین دیدگاه، وجود این سه رکن برای **ایمان** لازم است و اگر یکی از آنها فرو ریزد، شخص به **کفر** می‌لغزد. اما نظریه مشهور علمای شیعه این است که ایمان همان **باور قلبی**، همراه اقرار زبانی است. بنابراین، کسی که یکی از اصول یا ضروریات دینی را باور نکند و به اقرار زبانی نیاورد، کافر است. برخی **فقیهان** بزرگ **شیعه** گفته‌اند: کافر، کسی است که **الوهیت**، یا **توحید**، یا **رسالت** و یا ضروری دین را- در عین التفات به ضروری بودن آن- انکار کند به گونه‌ای که به انکار رسالت بینجامد [۱]

اقسام کافران

کافران بر چند گروه اند:

الف. **مشرک:**

کسی است که به بیش از خدای واحد معتقد است.

ب. **کتابی**

کسی که به یکی از ادیان ابراهیمی صاحب کتاب- جز اسلام- معتقد است.

ج. **منافی:**

کسی که در دل کافر است و به ظاهر مسلمان.

د. **مرتد:**

کسی که پس از ایمان، به کفر بازگشته است. در ادبیات اسلامی، منکران خدا را **دهری**، **ملحد** و **معطل** نیز گفته اند هر چند اصطلاح **ملحد** را برای برخی فرق مسلمان مانند **اسماعیلیه** نیز به کار برده اند. «**زندیق**» نیز تنها برای فرقه **مانویه** به کار رفته است؛ اما هر مسلمانی را نیز که سخن کفرآمیز بگوید، از باب مجاز، **زندیق** گویند.

احکام کافر

کافران از نظر فقهی، احکامی ویژه دارند. در فقه شیعه، کافر به صورت مطلق، **نجس** شمرده شده است. البته برخی فقهای شیعه، **کافران ذمّی** را پاک می‌دانند. (اهل ذمّه) در باب جهاد یا **کفار** نیز احکامی در فقه آمده است. کافران از این نظر، یا حربی‌اند، یعنی کافر غیر اهل کتاب‌اند و اینان به اسلام دعوت می‌شوند و در صورت نپذیرفتن اسلام، کشته می‌گردند و یا کتابی‌اند. **کافران کتابی**، **یهود** و **نصارا** و **مجوس** اند. اگر اینان **اسلام** نیاورند، باید **جزیه** بپردازند. بدین سان، می‌توانند در بلاد اسلامی با **مسلمانان** زیست کنند.^[۲]

پانویس

- ↑ العروة الوثقی، ج ۱، ص ۵۴.
- ↑ دائرة المعارف فارسی، ج ۲، ص ۲۱۴۴.

منبع

فرهنگ شیعه، ص ۳۸۲. 📄

رده‌های این صفحه: **فقه** | **کفر** | **کلام**